І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV Ч. 149 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го СЕРПНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 6, 1957 No. 149 VOL. LXIV.

ВИЛСОН ПРОТИ РЕФОРМИ БЮДЖЕТУ

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ НАЗИВАЄ ЗАПРОПОНОВАНУ ЗМІНУ „ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ ОБОРОНИ КРАЇНИ"

Вашингтон. — Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон остерігає Конґрес, щоб не ухвалював запропонованої Комісією Гувера зміни бюджету, яку підтримує і президент Айзенгавер. Вилсон сказав на переслуханні на Бюджетовій Комісії в Палаті Репрезентантів, що коли б Конґрес ухвалив новий спосіб складання річного бюджету, то це було б „небезпекою для оборони країни". Комісія для Реорганізації Виконної Частини Уряду під проводом колишнього президента Герберта Гувера пропонує, щоб в кожнорічному бюджеті були тільки такі суми, які окремі аґенції мусять видати впродовж даного бюджетового року. Згідно з теперішнім способом ухвалювання бюджету Конґрес ухвалює видатки не тільки на один рік, бо деякі аґенції мусять робити контракти, яких не можна здійснити впродовж одного року. Це найбільше відноситься до бюджету оборони, бо цей департамент має звичайно суми, які залишаються з попереднього року. Коли б ухвалено запроєктовану Комісією Гувера зміну, то ті невидані суми були б скасовані і поверталися б до державної скарбниці., і їх не можна б було переносити на новий фінансовий рік. Тоді не міг би працювати департамент оборони, бо не можна б було здійснювати тих контрактів, які вимагають більшого часу від одного фінансового року. Сенат вже ухвалив запроєктовану зміну бюджету, згідно з якою видатки мусять бути згідні з ухваленим бюджетом, а надвишки окремих аґенцій мусіли б бути анульовані. Секретар оборони заявив, що хоч запропонований на 1958 рік бюджет департаменту оборони виносив 38 більйонів долярів, то той департамент видасть в цьому році коло 40 більйонів, бо він має залишені фонди з попередніх років. Пропозиція Гувера мала на меті заощадити в бюджеті кілька більйонів долярів, але, на думку Вилсона, така ощадність була б риском для оборони країни. Голова Бюджетової Комісії в Палаті Репрезентантів конґресмен Кларенс Кеннон заявив був недавно, що президент Айзенгавер не підтримує пропозиції Гувера, але особистий секретар Президента Джеймс С. Гаґерті спростував це твердження конґресмена Кеннона і сказав, що Айзенгавер є за тим, щоб Конґрес ухвалив реформу бюджету.

ПОМЕР СЕНАТОР ВОЛТЕР Ф. ДЖОРДЖ

Вієнна, Джорджія. — В неділю 4-го серпня помер 79-річний сенатор Волтер Ф. Джордж. Він хворів на серце впродовж останніх тижнів, занедужавши в липні, і пролежав 10 днів в шпиталі в Атланті після того, як йому трохи полекшало, він вернувся до свого дому, але там його стан здоров'я сильно погіршився, і він помер на комплікації від недуги артеріо-склерози. Джордж був сенатором впродовж 34-ох років. В минулорічних виборах він не кандидував, бо президент Айзенгавер призначив його, демократа, на свого окремого амбасадора до НАТО. Підчас смерти сенатора були присутні його дружина, син, невістка, два лікарі і кілька найближчих приятелів і членів дальшої родини. Похорон відбудеться 6-го серпня. Родина плянує тихий похорон, але це не вдасться зробити, бо в похороні, буде численна делеґація сенаторів і конґресменів та багато місцевих політиків. Президент Айзенгавер назвав смерть сенатора Джорджа великою особистою втратою, бо Джордж був приятелем Президента, а також великою втратою для всього народу. — Джордж був визначною особистю, він мав відвагу публічно виявляти своє становище і мав таку популярність, що навіть колишньому президентові покійному Ф. Д. Рузвелтові не вдалося його „вичистити". Довгі роки він був головою Сенатської Комісії Закордонних Справ, і мав великий вплив на закордонну політику країни. Він розумівся і на фінансових справах і впливав на ухвалювання податків. Хоч демократ, то під час кризи на Далекому Сході (справа Формози) він підтримав політику президента Айзенгавера (1955 рік). Але Джордж протиставився Айзегаверові (як і колишньому президентові Труманові) в податкових справах.

Дім колишнього президента Куліджа став власністю стейту Вермонт

Плимут, Вермонт. — Син колишнього президента ЗДА Кальвіна Куліджа Джон Кулідж 3-го серпня передав губернаторові стейту Вермонт той дім, в якому 34 роки тому його батько складав присягу як 30-ий президент ЗДА. Цьогорічна церемонія не була така скромна, як та з 3-го серпня 1923 року, коли в 2:47 годині по півночі Кальвін Кулідж складав присягу на руки свого батька публічного нотара полковника Джана С. Куліджа. Тоді складання присяги відбулося в присутності тільки трьох свідків при світлі однієї нафтової лямпи. При цьогорічній церемонії були присутні 6 губернаторів із стейтів Нової Англії, федеральні урядовці, які репрезентували президента Айзенгавера, колишній віце-президент Генрі Воллес та голова Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн, який виголосив головну промову і відчитав звернення президента Айзенгавера. Президент сказав, що в тому домі, який буде народною пам'яткою, „американські громадяни знаходитимуть джерело надхнення до життя з прикладу цього громадського працівника рідкісної мудрости і характеру".

УКРАЇНСЬКІ ПЛАСТУНИ ЗДА І КАНАДИ ІМПОЗАНТНОЮ ЗУСТРІЧЧЮ ВІДЗНАЧИЛИ 45-РІЧЧЯ СВОЄЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Грестон, Онт., Канада. — Понад 1,200 пластунок і пластунів і понад 30 пластових станиць і груп ЗДА і Канади та приблизно стільки гостей відзначили тут з кінцем минулого тижня в п'ятницю, суботу і неділю 2, 3 і 4 серпня, а частинно і в понеділок 5-го серпня свою імпозантною зустріччю 45-річчя українського Пласту. Зустріч відбулася на площах „Пластової Січі" над озером Онтеріо, де в тих днях побіч існуючих будинків виросло ціле місто з шатер (150), в яких порозміщувались прибулі всіми засобами комунікації пластунки і пластуни ЗДА і Канади. Зустріч проходила під гаслом зі слів пластового гимну „Плекатиму силу і тіла і ума, щоб нарід мій вільний, могутній повстав". Рівночасно із відзначенням 45-річчя Пласту зібрана на З'їзді пластова молодь вітала основника цієї організації д-ра Олександра Тисовського, що прибув спеціяльно з Европи, щоб взяти участь у святкуваннях 45-річчя започаткованого ним українськ. Пласту. Офіційне відкриття Зустрічі, яку зорганізувала і влаштувала з доручення Головної Пластової Булави окрема комісія під проводом ред. М. Бажанського, пані Цьопи Паліїв і п. М. Плав'юка, відбулася після зливного дощу в суботу о год. 6 попол.

Ще за гарної погоди уставились на пластовій площі під проводом Команди Зустрічі, до якої входили інж. Омелян Тарнавський, як командант, Микола (Гоко) Кравців як бунчужний і Микола Плав'юк як писар, понад 10 сотень пластунок і пластунів та група пластових сеньйорів. Після піднесення прапорів і після звітів Команді Зустрічі і голові Головної Пластової Булави інж. Ярові Гладкому та після його звіту Начальному Пластунові Северинові Левицькому — Сірому Левові, Начальний Пластун проголосив Зустріч відкритою, вітаючи зібраних пластунів та гостей. Зокрема вітав він основника українського Пласту д-ра О. Тисовського. З черги відчитано святковий наказ Головної Пластової Булави, після чого секретар Головної Пластової Ради і голова Комітету Ювілейної Зустрічі ред. М. Бажанський з реєстру Пластового Куреня Залізного Хреста відчитав кільканадцять прізвищ пластунів і пластунок, що полягли в боротьбі за волю України на протязі останнього півсторіччя, від вояків 1-ої сотні Українських Січових Стрільців починаючи, а на командирах і вояках Української Повстанчої Армії кінчаючи. У цьому списку славних були згадані між іншим такі прізвища, як: Яремкевич С., Пісецький Гриць, Білас Василь, Блестів Олександер, П'ясецький Андрій, Кандиба Олег, Рудакевич Осип, Грицай Дмитро, Тершаковець Зиновій, Гасим Олекса, Шухевич Роман—Тарас Чупринка, головний командант УПА. На їх честь запалено надвеликим Залізним Хрестом „вічний вогонь", на сторожі якого стали два пластуни як почесна варта. Закінчив урочистість відкриття д-р Олександер Тисовський, висловлюючи в своїй промові радість з приводу того, що Бог дозволив йому зазнати найбільшого щастя, що його може мати людина, а саме — бачити свою ідею живою і засновану з цієї ідеї організацію в буйному розвитку. Перший день Зустрічі закінчено пізно вночі Пластовою Таборовою Ватрою, під час якої пластунки, зодягнені в народні строї різних українських областей, виводили пісні і танки, прикметні для цих областей.

Другий день Зустрічі, неділя 4-го серпня, почався Богослужбами на спеціяльно влаштованих для цього площах. Архиєрейську Службу Божу для пластунів українського католицького віровизнання відправив Торонтський єпископ Кир Ізидор Борецький у сослуженні о. д-ра Богдана Липського, пл. сен. о. Володимира Івашка, о. Во-

(Докінчення на стор. 4-тій)

Збройні сили прощають „чемпіона миру і волі" — адмірала Радфорда

Вашингтон. — 2-го серпня в столиці відбулося прощання голови Об'єднаних Шефів Штабу адмірала Артура В. Радфорда, який 15-го серпня залишає свій пост і переходить на емеритуру після 45-тирічної служби при воєнній фльоті. Під час церемонії відчитано згоду президента Айзенгавера на те, щоб адмірал Радфорд відійшов на емеритуру в ранзі повного адмірала. Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон був присутній на цій церемонії, під час якої в імені Політичної Ради Збройних Сил, до якої входять всі секретарі збройних сил та шефи штабів, передано адміралові Радфордові окрему грамоту про його заслуги. В цій грамоті пишеться таке: „Ми свідомі того, що він багато причинився до збільшення безпеки нашої країни і вільного світу. Ми ні трохи не сумніваємося в тому, що історія поставить його поміж чемпіонів миру і волі." Адмірал Радфорд діставатиме 15,-543 доляри річної емеритури (його теперішня платня становила 21,942.36 дол). Відділи фльоти, летунства і морської піхоти дефілювали перед Радфордом, а гармати віддали 17 стрілів. Колишній шеф штабу летунства генерал Натан Ф. Твайнінґ обіймає становище Об'єднаних Шефів Штабу.

Президент гостро критикує Сенат за зміни в законопроєкті про громадянські права

Вашингтон. — Президент гостро критикував Сенат за те, що змінив його законопроєкт про оборону громадянських прав. Ті члени Конґресу, які чули заяву Президента в цій справі, сказали, що він був найбільш розгніваний під час дотеперішнього більш як чотирирічного урядування в Білому Домі. В заяві, подиктованій пресовому секретареві Джемсові С. Гаґерті, Президент сказав: „Рідко коли в історії нашого законодавства до законопроєкту внесено стільки поправок, які можуть збентежити і законодавців і публіку. Внаслідок цього будуть гірко розчаровані ті мільйони американців, які вірили в те, що без того мінімума оборони виборчих прав, який прийняла була Палата Репрезентантів в четвертій частині законопроєкту, численні американські громадяни і надалі позбавлені будуть своїх виборчих прав." Президент виступи проти тієї зміни в законодавстві, які замість звичайних судів вводить суди присяжних, які мали б карати порушників права голосу кольорового населення. Президент щиро дякував сенаторові Вільямові Ф. Новлендові за те, що обороняв в Сенаті урядового законопроєкту. Існує надія, що той законопроєкт можна буде змінити на спільній конґресовій конференції, яка узгіднюватиме різниці між текстами Палати Репрезентантів і Сенату. Дехто гадає, що Айзенгавер не підпише законопроєкту в тій редакції, яку прийняв Сенат.

Захід очікує відповіді Москви на проєкт роззброєння

Лондон. — Виключно від Совєтського Союзу залежить стан проблеми міжнародного роззброєння — заявив державний секретар Джан Фостер Доллес, вернувши з Лондону до Вашинґтону в минулу суботу 3 серпня, в день після представлення на Лондонській конференції роззброєння західніх пропозицій щодо встановлення міжнародної системи контролі збросння і роззброєння. В минулу п'ятницю, 2 серпня 1957, на 143-му з черги засіданні Підкомісії Об'єднаних Націй для справ роззброєння у Лондоні, що засідає там від чотирьох з половиною місяців у складі ЗДА, Англії, Франції, Канади і СССР, державний секретар Доллес, головуючи на тому засіданні, відчитав декларацію приявних там 4-ох вищеназваних західніх держав. У цій недовгій декларації історичного характеру, схопленій у шістьох коротких точках, західній політичний світ пропонує Совєтам піддати міжнародній контролі всю територію Европи, ЗДА й Канади, поруч з усією територією Совєтського Союзу в Европі й Азії. Ця контроля охоплювала б однаково інспекцію летунством, як встановлення на землі рухомих контрольних інспекційних комісій по всіх важливіших портах, летовищах, залізничих перехресних пунктах, на головних битих шляхах і т. п. Якщо Совєти не погодились би на такий найширший плян, то Захід пропонує встановити контрольну систему на території Европи від західніх берегів Ірляндії по Урал. На півдні під контрольну систему підпали б Еспанія, Італія, Греція і Туреччина. Коли ж і ця пропозиція не знайшла б совєтського одобрення, то Захід звужує територію, яка підлягала б контролі, до північно-підбігунових обширів, до якої належали б антарктичні посілості СССР, Канади, ЗДА, Данії і Норвегії, включно з Алеутськими островами, Аляскою, Камчаткою і Курильськими островами. Західня пропозиція передбачує покликання до життя „ділової комісії", яка виготовила б детайлі. Захід стоїть на становищі, що така контрольна система зменшила б до мінімуму небезпеку несподіваної атаки з будь-якої сторони і тому створила б атмосферу, придатну для дійсного роззброєння та розв'язання міжнародних проблем.

Тіто і Хрущов вирішили наблизити СССР і Юґославію

Београд. — Совєтські і юґославські комуністичні правителі зробили нову спробу замирити обидві країни на базі взаємних „ідеологічних" поступок — такий насправжній зміст комунікату, що його оприлюднено в минулу суботу, 3-го серпня ц. р., про вислід нарад, переведених на тайній зустрічі найвищих совєтських і юґославських верховодів в половині минулого тижня на території Румунії. У цій зустрічі, про яку покищо не подано ніяких ближчих подробиць, взяли участь з совєтського боку Нікіта Хрущов, перший віце-прем'єр Анастас Мікоян, член Президії компартії Отто Куусінен (фінський комуніст), зв'язковий совєтської компартії з іншими комуністичними партіями Ніколай Пономарьов і совєтський амбасадор в Београді, чоловік протеґованої Хрущовим Єкатерини Фурцевої (теперішньої єдиної жінки в Президії компартії), Ніколай Фірюбін. З юґославського боку приявними на тій зустрічі були маршал Тіто, два його заступники д-р Едвард Кардель і генерал Олександер Ранковіч, які під час свого недавного перебування „на відпустці" в СССР підготовили ту зустріч, юґославський зв'язковий з чужинецькими комуністичними партіями Велько Вляговіч і юґославський амбасадор у Москві, Велько Міцуновіч. З оприлюдненого комунікату виходить, що рішено „на базі повної рівности, взаємної співпраці, пошанування суверенности і невмішування у внутрішні справи другої сторони, — прийняти конкретні форми співпраці між партіями". Однак ствердження, що „в дальших переговорах" мають зліквідувати „існуючі розбіжності", вказує на те, що всіх отих „розбіжностей" ще не зліквідовано.

Англійські війська помагають султанові здавити революту

Лондон. — У південно-східньому відтинку Арабського півострова, в самостійній державі Мускату й Оману, в якій править султан Саїд Бін Амур у тісному союзі з Англією, загострились відносини постільки, що Англія рішила не тільки летунськими демонстраціями, але й активною участю наземного війська допомогти султанові у здавленні повстання проти нього, що його затіяв його суперник, імам — себто духовний лідер — Халіб бін Алі. Його репрезентант в Каїро подав до публічного відома, наче б Халіб бін Алі звернувся депешами до президента Айзенгавера і совєтського прем'єра Булґаніна з просьбою інтервеніювати проти „англійської аґресії", жертвою якої падуть жінки, старці і діти — як ніби говорилось у тій телеґрамі. Якщо вістка про ті телеґрами правдива, тоді — за коментарями західньої преси — Москва дістала б формальне право вмішатись до цієї справи. Саме шум, що його щораз більше набірала вся ця неясна історія, спонукала Англію перерішити своє первісне становище і вислати проти арабських ворохобників, противників названого султана, також деякі наземні частини, стягнені з Камеруну й інших найближчих англійських посілостей. Повстанський рух проти султана буцім-то охопив ширший обшир, ніж спершу гадалося. Англійці постачають „армії" султана, яка в цілості не перевищує 1,200 вояків, стрільну зброю і довозять їй харчі. Річ іде головно про захоплення міста Нізва, що є центром повстанського руху

Айзенгавер підписав закон про оборонний бюджет

Вашингтон. — 2-го серпня президент Айзенгавер підписав законопроєкт про видатки на оборону країни і про фармерську програму, згідно з якими державна скарбниця зможе видати на ці цілі суму 37,426,393,757 долярів. З цієї суми на оборону країни призначено 33,759,850,000 долярів, а решту для департаменту рільництва. З цього на армію призначено 7,357,000,-000 дол.; на фльоту і морську піхоту — 10,021,355,000 долярів; на летунство — 16,-314,100,000 долярів. Президент підписав ці закони зараз після того, як Сенат їх ухвалив, перервавши дебати над законопроєктом про громадські права. Того самого дня Палата Репрезентантів і Сенат в поспіху ухвалили законопроєкт про продовження Адміністрації Дрібних Підприємців та призначення для неї 75,000,000 долярів на невідкладні потреби. (Бюджет цієї адміністрації становить 530,-000,000 долярів річно). Ця аґенція видає позички дрібним підприємцям, які потерпіли від стихійних катастроф.

СТАНОВИЩЕ БУЛҐАНІНА ЗАХИТАНЕ

Москва. — Совєтський прем'єр Ніколай Булґанін на поїде в найближчу середу до Східньої Німеччини, де заподжено відвідини 10-членної совєтської делеґації „задля затіснення вузлів приязни". Очолюватиме цю делеґацію Нікіта Хрущов, а в його товаристві будуть перший віце-прем'єр Анастас Мікоян, міністер закордонних справ Андрей Громико й інші большевицькі головачі з партії й уряду. Західні кореспонденти у Москві звертають увагу, що Булґаніна не було також в минулому тижні в Румунії на зустрічі Хрущова, Мікояна й ще кількох совєтських провідирів із Тітом і його кумпанами. Відсутність совєтського прем'єра у цих двох останніх подорожах Хрущова тим знаменніша, що однаково зустріч із Тітом, як і подорож до Східнього Берліну мають першорядне значення для Москви й заторкнуть в немалій мірі міжнародні відносини. Булґанін їздив разом з Хрущовим до Індії, Бірми, Англії, Фінляндії і — місяць тому — до Чехословаччини. І хоч скрізь першою особою був насправді Хрущов, як той, що надавав тон совєтській візиті і був дійсним зверхником Булґаніна, проте все ж останнього гоноровано в отих країнах, як номінального голову совєтського уряду. Тільки в Чехословаччині Булґаніна не ставили вже в часописних звідомленнях на першому, а на другому, після Хрущова, місці. Подорож до Праги, яка відбулась 7 липня ц. р. прийшла в 10 днів після голосної чистки на Кремлі, жертвою якої впали Каґановіч, Маленков і Молотов. До нової 15-членної Президії компартії вибрано тільки шістьох давніших членів Президії, а саме Хрущова, Мікояна, Булґаніна, Суслова, Кірічінка і Ворошилова. Однак зараз у перших повідомленнях про ту останню кризу на большевицькому Олімпі були згадки про те, що коли, наприклад, Мікоян заявився був палким оборонцем Хрущова і противником „антипартійної" групи Молотов-Маленков-Каґановіч, то були моменти на критичному засіданні партійної Президії, що Булґанін вагався. Він мав прилучитись до Хрущова щойно на засіданні повного Центрального Комітету, коли виявилась рішуча більшість по стороні Хрущова та проти Маленкова-Молотова. Хрущов, щоб не додавати поваги „антипартійній групі" та не побільшувати гурту „винищених", ніби вибачив тоді Булґанінові, але не забув йому цього і тепер буцім-то відсуває його цілком в тінь — доходять до висновку закордонні обсерватори в Москві.

Вибрано голову Маляйської Федерації, найближчої самостійної держави

Сінгапур. — 31 серпня ц. р. буде проголошена нова самостійна держава, яка постане з державок Маляйської Федерації, дотеперішньої англійської колонії. 9 правителів тих окремих державок, які є наслідними монархами, вибрали з-поміж себе на час найближчих 5-х років „монархом" нової держави Абдуля Рагмана, дотеперішнього правителя маляйської держави Неґрі Сембілян, що переводив був переговори з Англією про самостійність Маляїв і мав до цього часу титул для всієї Маляйської Федерації — „головного міністра". Його заступником став султан держави Селянґор Алям Шах. Новий голова держави покличе прем'єра, який сформує раду міністрів. Англія втримувала на Маляях свого Високого комісара, яким був Доналд МекДжіліврей. Правителі дев'ятьох державок Федерації видали в його честь пращальний бенкет. Він залишить Маляйський півострів швидко після проголошення на ньому самостійної держави Маляїв. У своїй промові на бенкеті цей англійський державний муж славив рішучість маляйських патріотів в їх боротьбі з комуністами, які від 12-х років ведуть з маляйської джунглії партизанку.

Гаммершилд боронить Об'єднані Нації проти їх критиків

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд, у своєму звідомленні, яке він предложить 12-ій сесії Генеральної Асамблеї у вересні цього року, боронить Об'єднані Нації проти найбільш критичних голосів, які відізвались під адресою цієї міжнародної установи в останніх місяцях і тижнях. Особливо, як виходить з тексту його завваг, він мав на увазі минулотижневий виступ Винстона Черчила, який на бенкеті у честь членів конґресу американських адвокатів в Лондоні висловився дуже різко проти „двох мірок," стосованих Об'єднаними Націями в прийманні рішень. Гаммершилд пояснює, що коли річ іде про те, що Англія, Франція й Ізраїль послухали заклику Об'єднаних Націй, і відкликали свої війська з території Єгипту, а Совєти не послухали і не забрали своїх військ з Мадярщини, то Об'єднані Нації, мовляв, не мають „законної сили накидати силою свою свою волю державам-членам, а тільки поручати акцію". Гамершилд підкреслює вагу О. Н. саме в тому, що вони дуже дбайливо зберігають „суверенні права всіх членів". Він протиставить пропозиції Винстона Черчила, щоб в Об'єднаних Націях голосування було „кероване", себто узалежнене від дійсного значення у світі тієї держави, яка голосує, арґумент, що вже тепер голосування в ОН насправді є „керовані", бо залежні від впливів великих держав.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** під час пресової конференції на запит одного журналіста, чи має він майна на мільйон долярів, заявив, що радо продав би все те, що має, за таку суму. 49-річний Кідд Брювер із Північної Каролайни запропонував купити все його майно за мільйон долярів. Невідомо, що відповість Президент на цю пропозицію колишнього атлета з Дюк університету.

● **У Вашинґтоні** знову поширилася чутка про те, що в найближчому часі має зрезиґнувати секретар оборони Чарлз Е. Вилсон. Сам Вилсон заявив журналістам, що обговорював із Президентом особу свого наслідника, але досі ще не вирішено цієї справи, і тому не знати, коли він зможе залишити свій пост.

● **Статистичне бюро в Ню Йорку** стверджує, що цього року впродовж травня, червня і липня випало тільки 4.53 цаля дощу, і тому 1957 рік належить то найсухіших в історії міста.

● **Від часу закінчення другої світової війни,** в першому півріччі цього року було найменше страйків — 2,075, а число страйкарів становило 744,-000. Число втрачених внаслідок страйків днів — 7,570,000 — було найнижче впродовж десятьох років.

● **У Нюйоркському стейті** в першій половині цього року зовсім позбавлено права їзди автами 9,305 осіб і тимчасово — 147,570.

У СВІТІ

● **Д-р Альберт Швайцер,** лавреат Нобеля за заслуги для миру, філософ, лікар, музика і філянтроп, керівник шпиталю для прокажених в Середній Африці, виїхав до Европи, щоб відвідати свояків у Швайцарії і Франції. Швайцер має 82 роки. Його називають „наймудрішою людиною сучасного світу".

● **У північній Шотляндії** офіційно названо „Черчилловими бар'єрами" велетенський вал з каменю й цементу, що його збудовано за останньої війни з наказу Черчилла на морі при вступі до порту, куди закрались були німецькі підводні човни й затопили лінійний корабель „Роял Овк", при чому згинуло 800 моряків.

● **Надію Карач,** колишню німецьку колоністку в Совєтах, що працювала як телефоністка в західньо - німецькій амбасаді в Москві, викрито як шпигунку на службі у большевиків. Вона докладно інформувала большевицький уряд про спосіб життя, звичаї і телефонічні розмови німецького амбасадора і вищих службовців амбасади. Справа виявилась вже після того, як вона приїхала до Західньої Німеччини. Її засуджено на 14 місяців в'язниці.

● **Католицький архиєпископ Альжиру,** француз Леон Етієн Дюваль, виступив з гострою заявою проти всіх осіб, які в останньому часі таврували тих французів в Альжирі, що виявляли приязне відношення до альжирських мусульман. Архиєпископ заявив, що таке відношення є християнське і стоїть вище від расово - національної ненависти та політичної боротьби. Французький владика каже, що духовники і навіть монахині впали жертвою „кленевицької кампанії" за виконування їхніх християнських обов'язків.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІЛЬНІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Ювілейну Пластову Зустріч, що відбулася в днях 3, 4 і 5 серпня цього року на Пластовій Січі у Грефтон, Онт. в Канаді і що в ній взяло участь понад 12 сотень організованої української пластової молоді і понад тисячу пластових сеньйорів та гостей, можна трактувати не тільки як одну з видатніших подій в житті вільних українців у вільному світі, що нею вільна українська пластова молодь засвідчила свою організованість, силу і живучість своєї заснованої на скавтських зразках і за скавтськими методами 45 років тому організації, але й як великої ваги політичну маніфестацію, особливо актуальну в час відбування у Москві т. зв. всесвітнього фестивалю молоді. Згадана Ювілейна Зустріч Українського Пласту, переведена під гаслом вірности і служби Богові, Батьківщині і ближнім без будь-яких політичних тенденцій і цілей, стала найкращою відповіддю на пишнотний, галасливий і передусім політично-пропагандивний московський „фестиваль молоді".

41-мільйонову Українську ССР репрезентувало на московському фестивалі 2,000 осіб — індивідуальних і групових переможців у республіканських фестивальних змаганнях. У своїй більшості це були співаки, танцюристи, члени співочих і танцювальних ансамблів. Майже стільки ж учасників зібрала Ювілейна Пластова Зустріч в Канаді, не зважаючи на те, що вся українська іміграція в цій країні і в ЗДА нараховує не цілих півтора мільйона душ.

Учасники української підсовєтської делеґації в Москві маршували під час фестивалевих урочистостей під чужими червоними прапорами і під портретами чужих марксів, лєніних, хрущових та інших катів українського народу. Під час Ювілейної Пластової Зустрічі в Канаді українські пластові курені із понад 30 пластових станиць ЗДА і Канади виступали під рідними українськими прапорами, що на них красувався святий Юрій і що на них золотом були вишиті прізвища і портрети українських видатних осіб і діячів — Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Олени Пчілки, Лесі Українки, Ольги Кобилянської та інших. І ще треба підкреслити, що всі ці пластові прапори були придбані не за державні чи партійні фонди, не були подаровані тими чи іншими установами й організаціями, але придбані із складок та пожертв самого пластунства, яке дуже часто відмовляло собі розваги і солодощів.

Програма Ювілейної Пластової Зустрічі складалася не тільки з виступів, дефіляд та показів фізичної і пластової справности. Вона — влаштована далеко від України, на чужій землі і не в українському середовищі — відбувалася передусім в рямцях „Мандрівки землями України". Групові учасники зустрічі — курені пластунок і пластунів відбували цю зворушливу мандрівку символічно: вивчивши основно на протязі місяців історію, краєзнавство і побут окремих українських земель, вони під час Зустрічі змагалися за те, котрий з куренів найкраще знає обрану чи призначену йому українську область. Учасники цих змагань пластуни і пластунки задокументували свою любов до рідних українських земель не тільки теоретичним знанням. Багато з них опанували досконало різні роди місцевого українського народного мистецтва і виробництва. На курінних виставках вони показали не тільки плахти, килими, полотна, виткані ними самими, дерев'яні предмети, вироблені ними ж, але й навіть варстати й знаряди, сконструйовані ними самими для продукування тих чи інших речей українського побуту.

Своїм реальним українським змістом, зв'язаним міцно з українськими традиціями і побутом, покази пластової молоді перевищили всі реклямно-пропаґандивні виступи офіційної делеґації з Української ССР у Москві. Учасники Ювілейної Пластової Зустрічі виявили теж неабиякий хист і дійсно непересічну вмілість у ділянках співу й танку. Захоплювали вправністю і мистецтвом виконання, а коли йде про репертуар, то характер його був куди більш український від репертуару співацьких ансамблів Української ССР. Не тільки не поступалися ні в чому перед підсовєтськими, але й перевищували їх різнородністю і народні одяги — лемківські, бойківські, гуцульські, підляські, волинські, поліські, київські, подільські, полтавські чи кубанські, в яких виступали українські пластунки, що їх пошили вони собі самі або своїм коштом.

Ювілейна Зустріч українських пластунів із ЗДА і Канади була красномовним свідоцтвом того, які можливості має вільна молодь у вільних країнах і чого може добитися вона, маючи повну свободу діяння й індивідуального та національного розвитку. З другого боку, успіхи не тільки пластової, але й взагалі української молоді по всіх країнах розселення у вільному світі унаглядняють ті величезні можливості, що їх могли б мати українська молодь й українська нація на рідних землях, якщо б вони мали змогу жити незалежним життям і встановляти державний лад за своїм — згідним з національними традиціями й аспіраціями — бажанням.

СЛІПА ДИПЛОМАТІЯ

Оприлюднений минулого тижня новий том документів з архіву кол. німецького міністерства закордонних справ, що стосується подій 1940 року, витягнув на денне світло знову темних духів минулого. Сімнадцять років, які минули з того часу — ніби недовгий час. Проте, з перспективи нинішньої німецької і міжнародної дійсности — це наче вічність. І хоч ще живуть у світі мільйони родин, які й досі не можуть загоїти рани, отримані в тих похмурих роках останньої війни, документи того часу не всилі викликати вже загального зацікавлення. Зате вони є прецінним скарбом для історично-політичних аналітиків, для науковців і публіцистів, які досліджують ті часи, щоб переказати сучасному і наступному поколінням „моральну науку", що придалася б їм у майбутньому.

Якби схопити в одно коротке речення синтезу цієї об'ємистої книги з 415 документами, то, мабуть, можна було б її — судячи з голосів критиків і коментаторів деяких найповажніших західних органів преси — сформулювати так: повне невігластво німецької дипломатії часів Гітлера. Тут знаходимо потвердження тези, що її давно вже проголосили сучасні історики: Гітлер розпочав війну, мавши цілком фальшивий образ міжнародних відносин і настроїв під кінець літа 1939 року. Він був переконаний, що Англія не приступить до війни, не вважаючи на проголошення Чемберленом, тодішнім англійським прем'єром, 31. III 1939 р. ґарантію недоторканости польських кордонів та його повідомлення в палаті громад з 6 квітня 1939 року про підписання між Англією і Польщею договору „тривкого і взаємного характеру". Після блискавичного походу німецьких армій проти Бельгії, Голляндії, Норвегії і Франції в травні-червні 1949 року, Гітлер і його міністер закордонних справ Йоахім Ріббентроп твердо вірили, що з Англією можна укласти сепаратний мир. Це було вже тоді, коли Невіл Чемберлен димісіонував з становища прем'єра, а його наступником став Винстон Черчил з лідером Партії праці, Клементом Еттлі як віцепрем'єром. У такому переконанні — про ніби пацифістичні настрої в англійському уряді і керівних колах англійської преси — закріплював Гітлера м. і. рапорт німецького амбасадора з найближчої до Лондону держави, невтральної Ірляндії. На цій підставі анґломовні коментатори приходять до слушного висновку, що акредитовані за кордоном німецькі дипломати звітували Ріббентропові, а Ріббентроп Гітлерові не те, що в дійсності було, а те, чого бажали собі керівники III Райху в Берліні. Таким цілком фальшивим уявленням тодішньої дійсности на Заході можна пояснити також романтично-авантюрницьку подорож літаком німецького віце-канцлера Рудольфа Гесса — до північної Шотляндії, 10 травня 1941 року, в глибокому переконанні, що його мирові пропозиції знайдуть прихильні вуха в Лондоні. Тільки повним невіглаством можна пояснити інтриґи, якими німецька дипломатія старалася відмовити князя Віндзорського, недавнього короля Едварда VIII, від подорожі на Багамські острови, куди вислав його Черчил в характері губернатора, і спонукати його залишитись в Еспанії, щоб відтіль вести посередницьку місію між Німеччиною та Анґлією, з перспективою вернутись на англійський престіл.

Так само, як під час першої світової війни Вільгельм II був свято переконаний, що Америка „ніколи" не приступить до війни, а ведена проти неї акція підводних човнів — це тільки „кара" за американську прихильність до Англії і Франції, так само Гітлер вірив у можливість „льокалізації" війни спершу з Польщею, потім з европейськими країнами. Німецька дипломатія вірила, що Англія й Америка настільки ворожі Совєтам, що не поспішать Москві на поміч. Свою ж війну проти Совєтів Гітлер уґрунтував в ділянці політики й економіки на своєму „Майн Кампф", зродженому з хворої уяви під час відсиджування в'язничої кари у Ляндберґу в 1923/24 рр., а не на основі знання европейського Сходу: історії, характеру, змагань і сили східньоевропейських народів. Відомо, що у відношенні до військових звітодавців він стосував ту саму методу, що й у відношенні до дипломатів: було дуже небезпечно для німецьких маршалів і генералів звітувати фюрерові правду про стан на бойових фронтах. Було також — як виявилось у ході воєнних операцій — неможливо переводити в життя стратегічний плян, зладжений найвищими фахівцями військового діла, який чомусь-то не сподобався Гітлерові. Він керувався лише своїм смаком, своїми плянами і своїми концепціями, зачерпуваними з ніцшеанської філософії надлюдини, а не з сухих інформацій учених, дипломатів і військовиків. І цій своїй методі він залишився вірний буквально аж до свого трагічного кінця, бо ще в бункрі канцлерського палацу видавав зовсім нереальні й нездійсненні накази, розстрілював за непослух вірних йому доостанку прибічників і пінився, коли йому звітували, що вже не існує тих мітичних бойових одиниць, на яких покладав він надії.

Наука з цих останніх оприлюднених німецьких офіційних документів, де всуміш переплутані „Діхтунг унд Варгайт", дуже проста: підставою кожної політики є правдива інформація. Без знання реальних умовин, в яких мусить проходити політична дія, ця дія не може бути ані правильною, ані успішною. На превеликий жаль, не тільки Німеччина дала яскравий приклад, до чого доводить політика, сперта на бажаннях, а не на довкільній дійсності. Воєнні договори ЗДА з СССР з останнім із них — Потсдамським договором — були сперті на повному незнанні істоти большевизму, його провідників і їхніх цілей та задумів. З того понурого незнання дійсности зродилась трагічна леґенда про „доброго дядька Джо". На незнанні дійсних відносин на Далекому Сході прийшла згода в Ялтинському договорі поділити Корею на зони і впустити до північної частини тієї країни московське військо. Внаслідок незнання відносин у Китаї і дійсної ролі совєтського висланця Бородіна, втрачено на користь комуністів Китай з більйонами вложених у ньому долярів.

Деякою потіхою є свідомість, що тепер в американській політиці багато в цьому відношенні змінилось на краще і що сліпу дипломатію заступила дипломатія видюща. А все ж відсутність належної допомоги визвольним рухам уярмлених Москвою народів і політика суперобережности супроти неділимського „табу" білої і червоної Росії, змушують сумніватися, чи керівні кола дійсно знають уже всю без решти правду про ту потвору, з якою допускається різних співіснувальних експериментів, включно з переговорами про роззброєння і концепціями „культурного обміну".

Богдан Винар

ДО ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

З нагоди 40-ліття жовтневої революції в СССР заповіджено появу ряду ювілейних видань. Зокрема, широко опрацьовується історична тематика, що своїм фактичним осягом далеко виходить поза рамки тільки „ювілейних" відзначень. Певну роботу в тому відношенні заплянувано й на Україні. Цілий ряд українських наукових інституцій на чолі з Академією Наук УССР опублікував списки проєктованих праць. Не зважаючи на те, що ці праці писані для задоволення певних політичних вимог, становлять вони для нас певний інтерес, хоч би в аспекті дослідження сьогоднішніх умовин для наукової роботи в Україні. Названа справа вимагає широкого обговорення, тому обмежимось тут тільки декількома загальниковими заввагами.

Немає сумніву, що після 20 з'їзду КПСС робота українських наукових інституцій значно зросла. Бодай кількісно збільшилась продукція різних наукових інституцій. Що більше, значно більше совєтських українських видань висилається тепер за кордон. Для підтвердження такого висновку можна згадати, що, наприклад, мабуть вперше опубліковано українською мовою в окремому списку наукові праці Львівського університету ім І. Франка, залучивши їх до серії видань відомої совєтської „Міжнародної книги", що займається розповсюдженням совєтських видань за кордоном. Таких прикладів можна навести значно більше.

Деякі видання, запорєктовані в серії згаданих „ювілейних святкувань", вже потрапили за кордон. До таких видань належить випущена в кінці 1956 року праця „Нариси з історії економічної думки в Україні", яку видав Інститут Економіки при Академії Наук УССР (Київ, 1956, стор. 386). Мусимо признатись, що опублікування праці з обсягу історії української економічної думки в Україні було для нас несподіванкою. Це як на совєтські умови цілком небуденне явище, бо, як відомо, не зважаючи на певні зусилля українських економістів у 20-их рр — історії української економічної думки так і не вдалось опрацювати. Така тема протягом 40 років існування УССР для українських наукових кругів була забороненою, не зважаючи на добре відому обставину, що такій же історії російської думки присвячено в СССР цілий ряд праць, які, очевидно, зв'язують розвиток підсовєтської російської економічної думки з імперіяльними традиціями російської науки дожовтневого періоду.

Отже, згадана праця є першою публікацією в Україні на таку тему, тому беремо її до рук зі значним інтересом. „Нариси з історії економічної думки на Україні" — це фактично збірник окремих праць сучасних українських економістів на різні теми, що не завжди між собою безпосередньо пов'язані. Крім передмови головного редактора збірника Д. Ф. Вірника („Основні завдання досліджень історії економічної думки на Україні"), що має програмовий характер (даючи рівночасно багато фактичного матеріялу), більший інтерес викликають праці таких авторів, як В. В. Веселий („Принципи економічної політики Богдана Хмельницького"), В. П. Теплицький („Суспільно-економічна думка на Україні в період підготови реформи 1861 року"), Д. Ф. Вірник („Про основні риси революційно-демократичної думки на Україні кінця XIX — початку XX стол."), що творять хребтову частину „Нарисів".

Ряд розвідок присвячено, крім того, окремим питанням розвитку української економічної думки та їх носіям. До таких більш спеціялізованих праць можна зарахувати статті: І.І. Штерна („Суспільно-економічні погляди Івана Вишенського"), О. В. Боголюбова („Економічні погляди Я. П. Козельського"), А. Г. Слюсарського („Суспільно-економічні погляди В. Н. Каразіна"), В. П. Теплицького („Суспільно-економічні погляди Т. Ф. Степанова"), А. Є. Богаченка („Аґрарне питання в працях Д. П. Журавського"), Л. Я. Корнійчука („Про економічні погляди С. А. Подолинського"), Є. А. Голубовської („Проблеми політичної економії в працях Франка"), М. Ц. Вайнберґа („І. Я. Франко про становище трудящих Галичини"), В. Л. Миронова (І. Я. Франко — критик буржуазних теорій у політичній економії") та ін.

З наведеного списка бачимо, як багато місця присвячено економічним працям Франка. Варто при цій нагоді згадати, що на еміґрації, крім видання белетристичних творів Франка та передруку одної старої праці В. Левинського, ми на таке діло чомусь не спромоглися. А шкода! Користаючи, мабуть, з „хрущовської відлиги", автори цитують у своїх статтях також дещо з праць „українських буржуазних істориків", зв'язаних з тою темою, щобільше, праці таких істориків як Грушевського, Багалія, Антоновича і ін. подаються навіть з бібліографічними відсилками. Для всіх, ознайомлених з українськими підсовєтськими виданнями сталінського періоду, назване явище досить промовисте. Редакція „Нарисів", користуючись, як сказано в передмові, „рішенням XX з'їзду КПСС", обіцяє присвятит названій тематиці ще цілий ряд дальших праць. „Дехто з економістів вважає, — пише Вірник (стор. 63-64), — що історію розвитку радянської економічної думки треба досліджувати тільки по СССР в цілому. Але з тим навряд чи можна погодитись. Безумовно, — додає цей автор, — на основі будівництва соціялізму в радянській країні в цілому виникла і розвивається єдина політична економіка соціялізму як методологічна основа розробки комплексу питань економічного розвитку кожної радянської республіки в єдиній системі СССР. Проте, на основі єдиної марксистсько-ленінської методології радянські економісти національних республік розробляють складні питання як політичної економіки соціялізму, так і конкретно історичних особливостей економічних основ і розвитку кожної соціялістичної нації. Багато світла на цю, так би мовити, „ґенезу" самого виникнення „Нарисів" кидає передмова редакції. Дозволимо собі тут навести один цікавіший пасус:

„В українській і російській історико-економічній літературі не опубліковано ще жадної праці, присвяченої питанням історії розвитку економічної думки на Україні. До недавнього часу економічні наукові установи і кафедри університетів та інститутів УРСР не приділяли належної уваги вивченню історії розвитку економічної думки на Україні. А тим часом за рубежем, в таборі українських буржуазних націоналістів та серед інших найманців міжнародного імперіялізму виходить писанина з загальної та економічної історії України, отруєна буржуазною ідеологією, сповнена наклепами на передових представників проґресивної економічної думки і на економічні процеси на Україні. В цій писанині всіляко вихвалюються реакційні погляди запроданців і ворогів українського народу. Ось чому дослідження історії економічної думки на Україні набуває особливої актуальности" (стор. 3).

Нам видається, що на такий „комплімент" українська еміґрація покищо, на жаль, не заслужила.

Юрій Таркович

ПРЯШІВЩИНА ТАКИ УКРАЇНСЬКА

По довгих роках майже повного мовчання, в українській пресі вільного світу появляються часом доволі цікаві вістки із цієї справді колись Богом і людьми забутої землі — Пряшівщини. Забутої і зденаціоналізованої. Пригадую, як під час війни в поїзді Сянік-Краків наш відомий етнограф проф. Кубійович сказав мені, тоді молодому українському журналістові: „Найбільші втрати ми понесли і несемо на Пряшівщині, і тому вам, молодим журналістам, треба весь час звертати увагу на цей цінний клаптик української землі, не зважаючи на те, що в цьому випадку, на жаль, денаціоналізаторами є брати словаки".

На Пряшівщині живе кількасот тисяч українців, в кожному разі не менше як 250.000. Але менше як половина цього числа уважала чи уважає себе за „русинів", чи українців. Решта — це „словаки греко-католицької релігії", як їх і вони себе самі називали. По другій світовій війні, українство Пряшівщини залишки русофілів разом із комуністичним режимом, здається, вповні придушили. Так було аж до 1952 року, коли в Чехо-Словаччині зліквідовано генерального секретаря Сланського і його групу. Від того часу, невідомо з яких причин, дозволено розвиватися українській національній культурі, хоч і соціялістичного змісту. Утиски проти українства Пряшівщини до 1952 року київська „Літературна Газета" (з 25 червня ц. р.) називає працею „пряшівських клерикалів та жовтоблакитних еміґрантів", хоч добре відомо, що якраз грекокатолицькі українські священики Пряшівщини і еміґранти з різних частин України були у великій мірі носіями української ідеї. Але знаменним є вже те, що київська газета стає в оборону українства на території поза СССР. Все виглядає так, що Прага і Братислава попустили віжки.

За останніх п'ять років українське життя на Пряшівщині виявило себе великою силою, яка нестримно здобуває назад втрачені позиції. Не зважаючи на всі намагання відтиснути українців далі на схід, у прикордонні райони Свидника і Межилабірця, старовинний Пряшів став знову адміністративно-політичним центром української людности східньої Словаччини. В Пряшеві існує Спілка Українських Письменників, тут виходять українською мовою літературно-громадські журнали „Дукля" і „Дружньо вперед" та громадсько-політична газета „Нове життя", яка має ще словацький додаток. За київською газетою, на Пряшівщині є тепер 80 українських шкіл-восьмирічок та три повних середніх школи т. зв. десятирічки. Київська газета згадує, що така кількість шкіл не задовольняє потреб українського населення в навчанні рідною мовою.

Можливості розвитку культурного життя українці Пряшівщини використовують. У червні цього року відбувся в містечку Свидник фестиваль української пісні, танцю і мистецького слова з участю 40 мистецьких груп. В Пряшеві відбулось цікаве крайове змагання мистецької творчости молоді. Майже в кожному українському селі Пряшівщини існує тепер гурток народної мистецької самодіяльности, якими опікуються Товариство Українців в ЧСР та урядовий відділ шкіл і культури, в Пряшеві існує український професійний ансамбль пісні і танцю т. зв. Піддуклянський Український Народний Ансамбль.

Що сталося, що українцям Пряшівщини все ж таки дали дихнути? Цікаве це питання тому, що тепер цю частину української землі поза кордонами УССР українізують та відрусифіковують. В столиці Донбасу, Сталіно, місцева радіовисильня говорить тільки російською мовою. Абсолютна більшість друкованих видань у Донбасі виходить російською мовою. І по цілій Україні російських видань відносно значно більше, як в останньому часі на Пряшівщині. Виходить так, що поза кордонами УССР Москва українізує, а всередині цих кордонів русифікує наш нарід. Цей московський феномен можна пояснити старою московсько-большевицькою тактикою „розділяй і пануй". На Україні проти українців використовують росіян, а в Чехо-словаччині хотіли б в українцях мати опору проти словаків чи навіть Праги. Це, здається, є основною причиною таких потягнень Москви.

Б. Полянич

СТРІЛ УНОЧІ

СЕНСАЦІЙНА ПОВІСТЬ

(30)

Воловський випрямився, і глумлива посмішка заграла на його устах.

— Я думав, що ви, врешті, як це й було вашим обов'язком, звільнили мене з рук поліції, але не на те, щоб гнути тут теревені. Мене ніхто ще дотепер не звільнив із постою шефа сімки число сім і в цьому напрямі я підлягаю безпосередньо полковникові, і тільки йому я зобов'язаний складати звіт, а нікому іншому. А щодо інших закидів, я уважаю їх звичайною брехнею і наклепом.

— Товаришу Старецький, за вами слово! — сказав спокійно меценас.

Старецький підійшов ближче до Воловського:

— Від того часу, коли поліція почала виловлювати найчільніших наших членів, полковник звелів мені відчинити якусь крамницю, яка б не звертала уваги, а куди б могли заходити молоді люди. Я відчинив фризієрню при вул. Зацерковній ч. 11, і туди саме прийшов одного дня адвокат Галькович, який представився мені й вручив знак, що він є спеціяльним посланцем полковника. Галькович заявив мені, що я не маю права нікому виявити його посланництва, хіба тільки за його згодою. Він мав доручення виявити провокатора, який діяв серед нашої організації, і в цьому напрямі мав виразні інструкції полковника. Кличкою адвоката Гальковича було: меценас.

Меценас підійшов ближче до обвинуваченого, скинув з руки годинник, відчинив вічко і, посвітлюючи ліхтаркою, підсунув годинник Воловському:

— Вистарчить вам? — спитав.

Очі Воловського забігали.

— Це все брехня! — промовив здушеним голосом. Докажіть мені, докажіть мені!

Меценас звернувся знову до Старецького.

— Товаришу Старецький, яке було моє перше діло?

— Напад на поштове авто під Баштою! — відповів твердо Старецький.

Воловський задрижав усім тілом і непритомними очима подивився на меценаса.

— Хто вбив аґента Руцького? — спитає гостро меценас.

— Ви! — впала відповідь.

Меценас звернувся до в'язня:

— Воловський, поліція знала, де ви сходитеся, бо ви її докладно про все інформували, що більше, вона навіть знала, в якій віднозі каналу ви зустрічаєтеся, бо не деінде, а саме там вас ждав аґент Руцький. Знаючи від Старецького пору й день ваших сходин, я дві години перед тим ждав вас, і тому саме зустрів аґента Руцького, який не знав сердега, що, крім нього, ще хтось другий за вами слідкуватиме.

Воловський глибоко зідхнув.

— Так! — сказав він поволі. — Значить, тепер я бачу, що вам треба сказати правду. Це правда я познайомився навмисне із комісаром Кремером, і може хтось з вас навіть бачив мене з ним, але чому я це зробив, про це ніхто не знав. І те, що ви, адвокате Галькович, приписуєте мені, це брехня і фальш! Я знаю правдивого провокатора, тільки я знаю, хто про всі наші пляни доносив і доносить поліції. Хочете знати його? Прошу! Він тут є між нами, він, член сімки число сім: Роман Труцький!

Всі поневолі оглянулися. А Труцький, блідий, оперся об стіну печери й дивився Воловському просто в вічі, не говорячи ні слова.

Меценас сухо засміявся.

— Не думав я, Воловський, що з вас така собака! Я знав, що ви зрадник, я знав, що ви за гроші продасте наших людей на шибеницю, але щоб ви так боронилися, цього я не сподівався. Я вас заспокою, Воловський, так, Труцький був знайомий з Кремером, але тільки з тією різницею, що до цього ж Кремера я його послав. Бо тільки в цей спосіб можна було попасти на ваш слід...

— А як ви почули, що Кремер має кращого, „безплатного" до помочі, тоді ви старалися підставити Кремерові ногу у надкомісара Фільдінґа. Це ви намовили цього бідного Славка Буркевича, щоб убив міністра, бо треба було виявити „акцію", а завжди серед нас знайдеться загонистий юнак, який своє життя віддасть за цапину душу! Якби ви були знали, що від нас наступає вам на п'яти Труцький, то сьогодні Труцький лежав би в могилі замість Кремера. І ви теж з приємністю позбулися б мене, якби про мене знали!

Воловський підвів голову й прошептав глухо:

— Докази! Дайте докази!

— За вами слово, товаришу Ступич!

Ступич випрямився і почав поволі:

— З хвилиною приділення товариша Труцького до комісара Кремера, я одержав наказ від меценаса охороняти Труцького. Того дня, коли товариш Труцький ждав під тюрмою на свою сестру Стефу, я ждав теж. Коли ж Труцький купив газету, в якій повідомлялося про вбивство комісара Кремера, і розпрощався зі своєю сестрою, я, замість піти за Труцьким, узяв таксівку й поїхав за трамваєм, до якого всіла панна Стефа. Доїхавши до рогу вулиці Стрілецької і Вільної, панна Стефа висіла й ввійшла до дому ч. 115, де, як відомо, міститься мешкання обвинуваченого Воловського. З поблизької аптеки я потелефонував до меценаса, який дав наказ слідкувати за панною Стефою. Через півгодини обвинувачений і панна Стефа без клуночка, вийшли з мешкання і пішли в напрямі парку. Я уже хотів залишити свою стійку, коли нагло побачив поліційне авто, яке під'їхало під дім ч. 115, і двоє цивільних аґентів увійшли до дому. По кількох хвилинах аґенти вийшли враз із воротарем і побігли в напрямі парку. Тоді я сміливо увійшов до дому ч. 115 і пішов на другий поверх, до мешкання обвинуваченого. Двері до мешкання були виважені, в кімнаті було все поперевертано, а на підлозі я завважив кусок світлини. Світлина, хоч наддерта, представляла обвинуваченого, та це ще не таке важне, а найважливіше це частина печатки на цій же світлині. Я цю світлину заховав і вийшов швидко з дому, бо аґенти могли вернутись кожної хвилини.

І Ступич спокійно передав кусок фотографії Гальковичеві, а той уважно розглянув її під світло ліхтарки, і подав далі.

Ярослав Падох

У ПОЛОНІ СЕРЦЯ

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ БЛ. П. Д-РА БОГДАНА ЧЕХУТА

Дня 8 липня ц. р. минула перша річниця смерти бл. п. д-ра Богдана Чехута, основника і першого предсідника 356 Відділу УНСоюзу в Омага, Небраска, січневого першуна цьогорічної членської кампанії УНСоюзу.

Тільки п'ятдесять років і чотири місяці працював той складний механізм, що є основою життя, у того, кого згадуємо сьогодні, бл. п. Богдана Чехута, пластуна Марка. Як у других людей, працював цей мотор з прецизією найдосконалішої машини годину за годиною, день за днем, рік за роком Не перестаючи бити 70 разів на мінуту, 4,200 на годину, 100,800 разів на день, 36,792,000 разів на рік. Не перестаючи помпувати найдорогоціннішу рідину, що дає життя всьому живому, більш ніж дощ на сонцем спалені низи ,ніж води Нілу для пустинної землі Єгипту — кров, що зрошує охлялий організм людини, відсвіжує його і відмолоджує. 12,000 миль кровеносних посудин обслуговує ця мала в кулак, ледве півфунтова, машина - серце, впомповуючи в них близько 2,000 ґалонів крови денно, 650,000 річно, тобто стільки, скільки треба, щоб виповнити 81 танкерів по 8,000 ґалонів кожний.

50 років виконувала ця невеличка машина, глибоко захована у тілі нашого друга Марка, величезну працю, невтомно продукуючи енерґію, яка зібрана разом могла б доконати чуда. Адже ж енерґія, продукована серцем у одній годині вистачала б, щоб піднести вгору п'ять-тонний вантаж. Раптом обірвався її рух. Замовк невгамовний стукіт цього тендітного, хоч і могучого, мотору. Спинилася помпа і з нею струмок крови, розсиланий до найдальших закутків розлогого царства людського організму. Безрух і тиша запанували там, де ще хвилину перед тим було буйне життя, сповнене безнастанного руху і гамору, — і спокій, спокій остаточний, спокій незмінний, спокій смерти.

„Нон омніс моріяр", не увесь я помер ,скаже дух Покійного. У Божих, позацьогосвітних просторах пробуватиме Він. По рідних, українських плаях і обніжках мандруватиме з новим поколінням пластунів тінь Його. У серцях Його численних товаришів і приятелів житиме сердечний спогад про Нього, а щонайважливіше серед широкої громади доростаючої молоді чудові оповідання Його з рідного краю євшаном-зіллям розбуджуватимуть любов і прив'язання до далекої Батьківщини.

Життьовий шлях Богдана Чехута був вірною відбиткою тернистого шляху Його народу. Він був багатий на труднощі, злидні і трагедії і якже убогий на хвилі справжньої радости, безтурботности й веселкових кольорів надійних нових днів. Хоч Богдан до самої смерти йшов шляхом Франкового поучення й ніколи не забував „юних днів, днів весни" і хоч спомин минулого, зокрема того радісного пластового минулого серед розкішної хоч дикої природи карпатських верхів і плаїв, завжди перлили його чутливі очі росою незміряної радости, то все ж він також з повним правом міг би покликатися на слова Шевченка і за ним сказати:

„І золотої й дорогої
Мені, щоб знали ви, не жаль,
Моєї долі молодої."

Ось у коротких, ощадних словах, Його діточий і молодечий шлях. Який далекий він від звичайного шляху безтурботної молодости, що ним судьба обдаровує молодь щасливіших, державних народів.

Прийшов Богдан на світ у низинній Рогатинщині, як би зумисне на те, щоб підкреслити, якими нестійкими є всякі узагальнення, мовляв, місце народження має рішальний вплив на уподобання людини. Приятелі Покійника знають прекрасно, що-якщо Він мав яку пристрасть, у житті, якщо любив щось всією глибиною своєї надміру чутливої душі, поза людиною і її духовим світом, це були гори, Цокотами й косодеревиною вкриті верхи суворих Ґорґан, піднебні шпилі Чорногори, гірські галяви, рвучкі потоки, сонцем розпалений сік смерек, крик ґотура серед нічної тиші на місяцем-князем освітленій галяві — це був той найдорожчий, найулюбленіший світ Марка — уродженця низинної Рогатинщини.

Народжений там, у селі Кліщівна, 12 березня 1906 р. на тихім сільськім приходстві, Богдан Чехут так і не зрісся з долами. Швидко його батьки, місцевий парох о. Павло і мама Марія, переїхали в гористу околицю Долинщини, де батько став парохом пограничного села Сенечів, за яким вже простягалася тодішня Угорщина. Це сусідство скоро мало статися для Марка і передовсім для Його батьків джерелом великих терпінь, які тільки на щастя не закінчилися трагічно. Після вибуху першої світової війни на затишнім приходстві шукало захисту чимало довколишніх священиків і їх родин перед переслідуваннями з боку недалеких сусідів — мадярів. Не оминули мадярські опричники і дому о. Чехута. Забрали з нього крім господаря, ще й відомого діяча о. Йосифа Охримовича і о. Березинського, сусіднього пароха. Після пародії суду повісили о. Березинського, а батько Марка врятувався майже чудом від виконання смертного вироку, але не врятувався від першого відомого українцям концентраційного табору, Талергофу. Це довгі роки після повороту з того ганебного табору літній вже о. Павло зберігав глибокі борозни ран повипіканих на своїх руках, завданих йому під час тортур, що їх він пережив під час допитів. Декілька днів після арештування батька, ті самі „добрі сусіди" заарештували на добавок вагітну маму Богдана й її примістили в таборі. Вісімлітній Богдан хоч був замолодий, щоб як мужчина боротися і витримувати цю трагедію, був достаточно зрілим, щоб її глибоко відчути і пережити. Довгий час перебув Він зі своєю сестрою Софією на гостинним проходстві о. Йосифа Охримовича, під опікою добрячої імости і це раннє, нехай і хвилеве, сирітство не могло не витиснути глибокого сліду на молодій, чутливій душі Богдана; не могли вже тоді, в Його ранній молодості, не порушити глибоко його національну совість і той тендітний мотор, що без нього не встоїться людина — його серце. Хто знає, може майбутня техніка і медицина зуміє виміряти математично докладно, скільки дорогих, творчих, неоцінених років трудящого життя Богданового, скоротило власне те раннє сирітство та муки його батьків.

Рання сільська школа, так наука дома, де єдиним вчителем був батько Богдана, щоб якось пов'язати разом такі далекі від себе кінці надміру скромного бюджету сільського пароха вбогої, як її бойківські вічно голодуючі жителі, гірської парохії, не спинили умового розвитку багато обдарованої дитини. Прийшовши до стрийської гімназії, Богдан скоро став першим поміж своїми ровесниками - учнями і тільки його вбогий одяг та сільські традиційні звичаї відрізнювали його від міських товаришів, які й не щадили йому своїх, нераз як же болючих, дотинок і насмішок зі селюха. В Стрийщині пережив Богдан хвилини найвищого щастя і найбільшого раннього болю зраненої глибоко патріотичної душі, хвилі воскресення і хвилі нової, ще болючішої неволі, рідної землі і рідної, такої свіжої, такої непережитої ще, такої весняної і незабутньо дорогої, власними руками і власною кров'ю здобутої, держави. Тоді то стрийська земля так нерозривно зв'язалася у серці Богдана із землею всієї України, від тоді то його великий патріотизм так нерозривно, просто містично пов'язався з любов'ю того закутка рідної землі. В уяві і писаннях Богдана немає України без Стрийщини, немає патріотизму українського без патріотизму стрийського. І тому ледве чи був і є поміж нами більший ентузіяст і більший звеличник Стрия і всіх його духових надбань у часах далекої минувшини і в скупі сучасні часи. І як же корисно було б дізнатисвя, скільки років Його життя, скільки років праці того делікатного мотору Богданового серця коштували ці високі і трагічні переживання славного 1918 р. в низьких мурах патріотичного, стрілецького Стрия.

Ясний, прецизний і дуже- дуже обдарований Богданів інтелект не був його рушійною силою. Якби було так, наскільки спокійнішим було б його життя, наскільки вигіднішим і, правдоподібно, наскільки довшим. Тим, що у кожній ситуації, при кожній справі, однаково великій, як малій, брало верх у нього, що керувало його поведінкою і вчинками й вирішувало при тім Його власну долю, звичайно в некорисному для нього і його родини напрямі, було його гаряче, завжди чуйливе серце. Воно ввело його в гущу громадського життя і праці у найранші роки його учнівського життя. Воно повело його згодом, у час студентських років, по тернистім, але повнім високих підйомів шляху відданости для народу, навіть коштом того, що в студента з природи речі повинно бути найважливішим: його студій і його професійної, згодом, кар'єри. Арештування, переслухування, в'язниця густо перетикали студентські гаразди Богданові.

А згодом, коли в 1931 р. закінчив Львівську Академію Ветиринарної Медицини, серце далі держало в цупкім полоні його розум і практичний інстинкт. Не вибрав він вигідної дороги державногно урядовця, з запевненим сьогодні і з запевненим завтра, але добровільно пішов, на найважчу і водночас для нації найпотрібнішу службу, народного ветеринарного лікаря. Зпочатку в Городку Ягайлонськім, а згодом у Судовій Вишні Він став правдивим батьком зубожілого, малоземельного селянина. Знайомі Богдана, які знають Його з часів його професійної практики в тих часах, чи то для „Маслосоюзу", чи приватно, глибоко запам'ятали собі той поважний титул молоденького лікаря - ветеринаря, що ним обдарували Богдана вдячні селяни: батька селянського. Його знання і досвід запевнювали йому успіх. На запит, звернений до селян з віддалених повітів, чому саме вони зверталися до Богдана, хоч мають ближче лікарів, вони відповідали незмінно: „Пан доктор таку мають руку легку і такі добрі очі, що лише подивляться на худобину і вже їй легше". Ми, знаємо, що на довгу мету самі добрі очі не вистачали. Ґрунтовне знання мусіло критися за тими добрими, тими глибоко співчутливими очима.

Український ветеринар, як український лікар і правник, по давній почесній традиції стояли в перших рядах національного фронту і в обороні права, добробуту і здоров'я свого народу, добровільно зрікалися належних їм професійних благ там, де це було потрібне. Ветеринар Богдан Чехут у своїй професійній праці був взірцем для інших. Чи ж можна дивуватися, що він став „народним батьком", а що більше, що професійний журнал його професії називає його „творцем і організатором громадської ветеринарії" на рідних землях. Таке почесне відзначення за короткі роки його професійної практики, чи не було воно найвищим досягненням, не тільки осягненням кимось, але — можливим. І чи знову не було б оправданим питання, скільки років довше ходив би той химерний механізм Його серця, коли б воно не було не тільки так дуже гарячим для людей, але навіть для німих тварин, відданих під його опіку? Хтось сказав, що не тільки великих людей, але великих професіоналістів слід міряти величиною їх серця. Хто читав статтю Покійника, друковану в Інформативнім Листку Укр. Ветеринарів та в „Свободі" (ч. 156. з 16 VIII. 56) п. н. Голод, той зрозуміє, яке широке, дуже широке серце мав він для того „виноградника" ,в якім він був професійно чинний.

Невилікувальну рану в серці Богдана залишила чергова двократна окупація його вужчої батьківщини червоною Москвою. Втрата рідної землі і на довго рідної професії. Арешт і заслання його старенького батька і його смерть в далекім азійськім концентраційнім таборі на дев'ятім році каторги; смерть брата, замордованого в проклятих льохах при вулиці Лонцького при першім відвороті большевиків зі Львова; нужда його матері, яка доживає останні роки глибокої і безмежно нещасливої старости на руїнах старого приходства і своєї колись великої родини, все те до краю знемогло велике серце Богданове. Чи треба ще запиту, чи існує ще найменший сумнів в тому, що вони були тим приповідковим останнім цвяхом до його домовини? Забагато витерпіло воно, багато забагато і врешті знемоглося назавжди.

А потім перші роки, тверді, як ґраніт, роки в цій великодушній, а водночас як же неуважливій до свіжих прицельців, землі. На далекій пустинній фармі він по давньому лічив корови свого господаря, і хоч по давньому мав тепле серце до німих тварин, не заслужив собі на те саме від їх власника. В додатку до лікарських послуг, за кошт афідавіту і на основі долею вимушеного контракту, фізично не такий то вже дужий Богдан, мав далеко до ранньої зорі доглянути худобу, викинути обірник і тисячу інших нелегких зайнять. Згодом перейшов на іншу працю, але й вона не була йому по душі. Адже ж від неї було так само далеко до тої улюбленої „громадської ветеринарії", про яку пише його професійний журнал, як від вишневого садка дорогої Стрийщини до самітної фарми,в небраській пустині, на якій спів соловейка заступлено скрипом моторів господарських машин.

Статті в пластовій, професійній і загально - громадській пресі вже з'ясували основну вартість Покійного на всіх, різноманітних царинах його трудящого і відданого життя. Збірка пластових оповідань, п. н. „Рідними шляхами", що в цих днях вийшла у світ, представить нашій молоді і всій громаді, який свіжий, надійний і багатий літературний талант скривався під літературною діяльністю мало відомим іменем пластуна Марка. Ці статті і його книжка оповідань збережуть його ім'я не тільки для нашого покоління, але й для пізніших за нас.

У полоні серця, надміру чутливого і великого серця, пройшло все життя, трагічне і радісне, роботяще і плодовите, життя Богдана Чехута. У полоні його серця залишеться й ще довго залишатимуться його друзі і всі, з ким він зустрічався у праці і в розвазі. В роковини смерти Богдана Чехута ми знаємо це краще, як знали в час його смерти. Чи може людина звичайна людина заслужити собі на щось більше? Чи може за життя збудувати собі триваліший пам'ятник, як той невидимий пам'ятник збудований власним серцем у серцях других? І чи не можна й не слід величиною і тривалістю саме такого пам'ятника міряти величину і заслуги його будівничого.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бофало, Н. Й.

Відвідини д-ра О. Тисовського.

У дорозі на ювілейну пластову зустріч, завітав на кілька днів до міста Боффало, дорогий гість із Відня, д-р Олександер Тисовський. Достойний гість — це та людина, яка 45 років тому основувала Український Пластовий Улад. Крім цього на рідних землях, д-р О. Тисовський відомий як гімназійний учитель, викладач Українського Тайного Університету під польською окупацією та професор Університету ім. І. Франка у Львові. В суботи та неділю (20—21 липня) д-р О. Тисовський був гостем Пластової Станиці та української громади міста Боффало.

У суботу шановний гість перебував серед такої дорогої йому пластової молоді в оселі Новий Сокіл. Привітав його начальний пластун Сірий Лев та Окружна Таборова Комісія. Опісля д-р Тисовський перевів перегляд новацьких та юнацьких таборів Нового Сокола. Тут слід відмітити, що цього року таборує там понад 150 дітей. Вечером відбулась святочна ватра, влаштована силами таборуючої дітвори.

У неділю, д-р О. Тисовський розпочав черговий день свого перебування у Боффало, участю у полевій Службі Божій на Новім Соколі. Опісля, у присутності дорогого гостя відбулося посвячення прапору самостійного Куреня Юначок ім. княгині Ольги. Прапор посвячував о. Любомир Мудрий Проєкт та мистецьке оформлення прапору виконав відомий місцевий мистець пл. сеньйор Маріян Борачок.

Вечером у приміщеннях Українського Національного Дому д-р Тисовський зустрівся з місцевим українським духовенством та з представниками міста Боффало і українських товариств та організацій. Оцю небувалу зустріч відкрив молитвою о. декан Олександер Стеранка. Достойного гостя представив присутнім начальний пластун Сірий Лев, коротко зясовуючи його життєвий шлях. Представник управи міста привітав нашого гостя в імені посадника міста та вручив йому символічний золотий ключ. Зчерги слідували привіти від духовенства, товариств та організацій, як теж вітали достойного гостя його колишні гімназійні учні та слухачі його університетських викладів.

У своїм слові д-р Тисовський подякував присутнім за тепле привітання, начеркнув причини та обставини, які зумовили те, що він основав Український Пластовий Улад, переповів життєвий шлях Пласту, та подав аналізу відносин Українського Пласту, до міжнародного скавтового бюра. Зустріч із громадянством закінчилася відспіванням многоліття достойному гостеві та молитвою, яку перевів о. парох Жук.

Після д-р Тисовський відїхав на пресову конференцію з представниками англомовної преси міста Боффало, яка помістила у своїх виданнях чергового дня короткі теплі згадки пр нашого достойного гостя.

У кількох слідуючих днях д-р Тисовський відвідував своїх знайомих, оглядав Ніягару, боффалівські музеї, відвідав Український Дім „Дніпро", навіть управляв такий популярний спорт українців в Америці, як рвання вишень та від'їхав у дальшу дорогу до Дітройту.

Достойного гостя проводжали найкращі побажання української громади міста Боффало, без різниці релігійних, чи політичних переконань. Ми віримо, що у споминах нашого гостя знайдеться і маленький кутик для нашого міста. І. Ч.

Короткі Вістки

● **Населення Колорадо** хотіло б, щоб президент Айзенгавер знову відбував свої вакації в цьому стейті. В тій цілі виїхало з Колорадо до Вашинґтону 18 співаків оперового хору, які під Білим Домом співали пісню про красу свого стейту. Президент подякував їм і сказав, що Колорадо — прекрасний стейт, а проте свої вакації проводитиме він в Ню Порті, Ровд Айленд.

● **В Альжирі** два мусульманські старшини у французькому війську допомогли партизанам зробити засідку на їх частину. Внаслідку — згинуло 6 французьких і 8 мусульманських вояків. Зраду викрито, обох старшин заарештовано і вони відповідатимуть перед военним судом.

10-ЛІТНІЙ УЧЕНЬ УМІ ЗДОБУВ ПЕРШУ НАГОРОДУ

Під кінець червня 1957 р. американський клюб (Оптиміст Клаб) влаштував муз. конкурс талановитих дітей з усіх шкіл міста Честеру. З українців взяв участь 10-літ-

ній скрипаль Петро Рилко, учень УМІ кляси п. Огроднік-Жилавої. Він є також учнем парох. школи Св. Духа в Честері. Петро є сином Марії і Омеляна з Честеру.

Конкурсове жюрі визнало Петра за найкращий талант честерської дітвори на 1957 р. і нагородило виконавця золотою чашою, а місцева Радіовисильня запросила його — як нагородженого І-ю премією — виступити на своїй програмі.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ ФІЛЬМУ Є. ДЕСЛАВА „ФАНТАСТИЧНА ВІЗІЯ"

Ніцца, Франція. — Европейська преса прихильно оцінює фільм Євгена Деслава під заголовком „Фантастична візія". Є це перший в історії кіна так званий „соляризований" фільм, образки якого дуже чітко виглядають і роблять враження справжнього рельєфа. Европейські журналісти вважають цей фільм, зроблений українцем — еміґрантом „одним із найкращих в мистецькій кінопродукції 1957 року". Дирекція Міжнародного Кіно - Фестивалю в Льокарно, Швайцарія, показала „Фантастичну візію" в липні для делеґатів ЮНЕСКО. В програмі фестивалю зазначено, що режисером цього фільму є українець. Українські інституції в ЗДА і Канаді висвітлюватимуть цей фільм для своїх і чужих глядачів.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 54.

	Передплата	Пожертва	Разом
А. Сікорський, Клівленд	5.00	2.00	
П. Сотник, Дітройт	4.00	2.00	
Д-р Л. Рубінґер, Клівленд	4.00	2.00	
З. Пелешенко, Гаммонд	4.00	1.00	
С. Петик, Филаделфія	5.00		
Д-р Т. Демус, Мокена	5.00		
А. Шаран, Джерзі Ситі	5.00		
О. Суверська, Едмонтон	5.00		
М. Гайдак, Ст. Пол	4.00		
Л. Сарабун, Бріджпорт	4.00		
З. Ковальчин, Филаделфія	4.00		
Ю. Оранський, Филаделфія	4.00		
В. Возьний, Филаделфія	4.00		
Л. Романяк, Филаделфія	4.00		
Л. Ломиш, Дункірк	4.00		
О. Головей, Балтимор	4.00		
Т. Барна, Кліфтон	4.00		
Б. Сохан, Йонкерс	4.00		
Й. Трегубчук, Арлінгтон Гтс.	4.00		
М. Кузевич, Филаделфія	4.00		
Н. Н., Ст. Кетерінс	4.00		
О. Казанівський, Шикаґо	4.00		
В. Левицький, Томс Рівер	4.00		
Г. Шараневич, Карнеґі	2.00		
П. Кашуба, Филаделфія	2.00		
М. Мельник, Ню Брітейн	2.00		
П. Яворський, Ганнібаль	2.00		
Й. Шван, Салем	2.00		
Р. Луцик, Шикаґо	2.00		
І. Беркещук, Ню Йорк	2.00		
М. Гнатів, Скрентон	1.00		
Б. Газдевич, Торонто		10.00	
А. Бенес, Парма		4.00	
В. Заґродник, Фляшінґ		4.00	
Н. Скотинський, Толідо		4.00	
П. Віткович, Лінколн		2.20	
А. Задорецький, Рачестер		2.00	
В. Вітошинський, Мілвіл		2.00	
В. Савка, Лансдейл		2.00	
Д. Вархол, Кінґстон		2.00	
К. Гриневич, Шикаґо		2.00	
М. Хамуляк, Дірборн		2.00	
Г. Абрес, Гемстед		2.00	
А. Олесюк, Кервіл		2.00	
М. Кавчак, Ню Йорк		2.00	
Т. Гаврилів, Вудбрідж		2.00	
П. Терпляк, Делансон		2.00	
О. Федорків, Филаделфія		2.00	
І. Роборецький, Бруклин		2.00	
Д-р Я. Микулович, Питсбурґ		2.00	
Й. Серетний, Ню Йорк		2.00	
І. Грецак, Ст. Пол		2.00	
М. Качмарчик, Филаделфія		2.00	
І. Горін, Елкгарт		2.00	
В. С. Череватюки		2.00	
С. Маґас, Шикаґо		2.00	
С. Гринчук, Гемтремк		2.00	
М. Вівчар, Ведінґ Рівер		2.00	
Д. Шагай, Ню Йорк		2.00	
Г. Павелко, Міннеаполіс		1.20	
І. Кравець, Джірард		1.00	
Н. Сідорський, Филаделфія		1.00	
о. Е. Дигдала, С. Дірфілд		1.00	
В. Кіндефорський, Менвіл		1.00	
А. Березінський, Кліфтон		1.00	
Б. Кучеравенко, Істпорт		1.00	
Н. Кобловський, Вілкс Бері		1.00	
В. Ващук, Торонто		1.00	
І. Малюк, Шикаґо		1.00	
В. Білан, Рачестер		1.00	
М. Зєлик, Бріджпорт		1.00	
Н. Мураль, Клівленд		1.00	
С. Ломиш, Клівленд		1.00	
Т. Миник, Скрентон		1.00	
Н. Васильовський, Шикаґо		1.00	
Н. Дембіський, Шикаґо		1.00	
М. Рубанець, Ню Йорк		1.00	
П. Гук, Норвіч		1.00	
Я. Лежняк, Филаделфія		1.00	
С. Булак, Торонто		1.00	
Я. Харитон, Н. Йорк		1.00	
В. Осухівський, Сиракюз		1.00	
Я. Заньків, Боффало		1.00	
Д. Будаковський, Олбані		1.00	
А. Періг, Бетлегем		1.00	
І. Головка, Шикаґо		1.00	
Х. Городецький, Порт Артур		1.00	
О. Фостик, Филаделфія		1.00	
М. Пилипчак, Джерзі Ситі		1.00	
М. Петровський, Бонтон		1.00	
С. Сутяк, Клівленд		1.00	
М. Кримський, Ліхбурґ		1.00	
І. Гончак, Йонкерс		1.00	
Н. Бойко, Міннеаполіс		1.00	
М. Фещенко-Чопівський, Шик.		1.00	
З. Полоз, Ошава		1.00	
М. Чагарин, Вунсакет		1.00	
І. Хромишин, Бруклин		1.00	
О. Охрім, Гартфорд		1.00	
Н. Квочко, С. Гемпстед		1.00	
Н. Седор, Сентралія		1.00	
О. Канівець, Савтінґтон		1.00	
І. Мацаляк, Бетлегем		1.00	
С. Доманцук, Ню Йорк		1.00	
Г. Лавровський, Ґері.		1.00	
Разом	$ 112.20	$ 123.20	$ 235,40
Раніше проголошено	$ 7,171.25	$ 6,728.79	$13,900.04
Разом все	$ 7,283.45	$ 6,851.99	$14,135.44

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted Male-Female •

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work, 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880 Ask for Mr. Taylor

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

МЕХАНІКИ холодільників. Досвідчені фахівці до комерційної і домашньої обслуги в районі Бруклину, Квінсу і Нассав. Висока платня, праця цілий рік для відповідних мужчин. Зайдіть: Mr. Patterson, Dineen Sales & Service Corp., 139-29 Hillside Ave., Jamaica, Long Island.

ДО ПОЛІШУВАННЯ і викінчування меблів у фабриці меблів. Мусить вміти направляти, полішувати, вигладжувати і викінчувати. Мусить мати досвід, добрі години, доскональна платня.
TRAUB'S FURNITURE CO.
Hempstead, L. I. .... IV 3-8338

MOULDER-ЛИВАРНИК,
Варстат. Досвідчений до незалізної ливарні.
DURABLE MARINE PRODUCT CORP.
Staten Island, N. Y.
Phone: GI 7-3858

ЛИВАРНИКИ
тільки досвідчені; bronze and aluminum on bench and floor; шифта 4-12, висока платня, забезпечення, госпіталізація, вакації, бонус й інші користі.
Federal Bronze Products, Inc.,
Wheeler Point Rd. and Backus St. (foot of Chestnut St.) Newark, N. J.

FURNITURE SPRAYER
ЗНАННЯ ВИКІНЧУВАННЯ МЕБЛІВ ЗА МІСЦЕВИМ СТИЛЕМ
Постійна праця, висока платня.
ALBA FURNITURE CO.
49-51 Morton Place
Jersey City, N. J.
HEnderson 5-7990

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED FEMALE •

ЖІНКА або ДІВЧИНА
до загальної офісової праці зі знанням англ. мови. Добра платня. Початкуючі або з досвідом. Голоситись особ. або тел.
LAKA TOOL & STAMPING CO.
62 Kinkel St., Westbury, L. I., N.Y.
Tel. ED 4-4620

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені Finishers and Floor Workers при ліпших суконках. Приємне окруження. Юнійна Фабрика.
MILLS FASHIONS CORP.
(SAM MILLS)
142 Fourth Ave., Mt. Vernon, N. Y.
MT. Vernon 4-1433

ГОСПОДИНЯ
Спання на місці, власна кімната. Приємний дім. Постійна праця. Всі приладдя. Досвід неконечний.
Roslyn, Long Island
Tel.: MA 1-8640

DRESSMAKER, Experienced on hand knitwear, full time, Steady Work.
63-52 Booth Street
Rego Park, Long Island
Phone: IL 9-9627

ДО ШИТТЯ
на машинах убрань для хлопців. До роблення кишень, „edge stitchers" і нашивання тасьми. Також до прасування ковнірців на машині Hoffman.
A. GUTHARTZ
47 Seigel St., Brooklyn, N. Y.
(стація Lorimer St.)

ФРИЗІЄРКИ
досвідчені у всіх ділянках фаху; також манікюристка. Найліпша клієнтеля. Велика нагода.
69-70 188 Street
Flushing, Long Island
RE 9-2459

ОПЕРЕЙТОРКИ
до шиття суконок. Мусять вміти робити цілий одяг. Платня $75 до $125 тижнево.
ADA DRESS CO.
127 W. 26th St. (Room 703)
New York City Tel. CH 2-9233

ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ В КАНАДІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

лодимира Жолкевича, пл. сен. о. Богдана Ганушевського та пл. сен. о. Семена Іжика. Дияконували пластові сеньйори о. Вол. Тарнавський і о. Богдан Смик. Співав хор пластунок з Торонта під проводом пл. сен. Богдана Зорича. Під час Богослужби промовив до пластунства преосв. Кир Ізидор, який нав'язуючи до чудесного накормлення Христом тисячних мас народу, твердив, що своєрідним чудом можна вважати і те, що український Пласт, не зважаючи на всі лихоліття, війни і розпорошення по всьому світі, так гарно розвивається на нових місцях поселення. Привітавши у своїй проповіді основника Пласту д-ра Тисовського і Начального Пластуна Сірого Лева та членів пластових проводів, преосв. Кир Ізидор, на прохання коменданта Зустрічі, поблагословив пластунів та побажав їм успіхів у їхній праці для Бога, батьківщини і ближніх. Для пластунів українського православного віровизнання відправив Богослуження в тому самому часі на іншому місці представник владики української Греко - Православної Церкви Високопреосв. архиєпископ Михаїла, о. протоєрей Василь Вишиван.

Після Богослужень відбулася на великій площі табору дефіляда учасників Зустрічі і привітання гостей. Дефіляду приймали пластові проводи як також члени почесної Президії, до якої між іншими входили: Преосв. Кир Ізидор, о. прот. Вишиван, основник Пласту д-р О. Тисовський, Начальний Пластун Сірий Лев, голова УНСоюзу і президент УККА п. Д. Галичин, посол д-р І. Кучерепа, як представник прем'єр-міністра Канади Джана Діфенбейкера, посол Яремко, як представник провінційного уряду Онтеріо, голова Головної Пластової Ради д-р О. Бойчук і голова Головної Пластової Булави інж. Яро Гладкий. Від гостей промовляли: посол Кучерепа і Яремко, останній з яких побажав пластунам, щоб вони були добрими українцями і добрими громадянами держав, у яких вони живуть. Від ПАУК, УККА і УНС промовляв п. Д. Галичин, який, порівнявши теперішню, хоч і менше чисельну ювілейну пластову зустріч із великим Сокільським Здвигом у 1914 р у Львові, ствердив, що коли брати до уваги віддаленість від української землі та кількість українців у ЗДА і Канаді, то Пластову Зустріч треба вважати дуже імпозантною. Промовець закликав пластунів, щоб вони стали добрими амбасадорами української справи у світі, зокрема в ЗДА і Канаді та щоб вони своєю працею і поведінкою спричинились до перемоги української правди. Ця частина програми закінчилась відчитанням письмових привітань та відчитанням листи приявних гостей — представників багатьох українських організацій, як і представників української преси. На закінчення пластуни відспівали свою пісню „Гей, життя в нас юне, молоде".

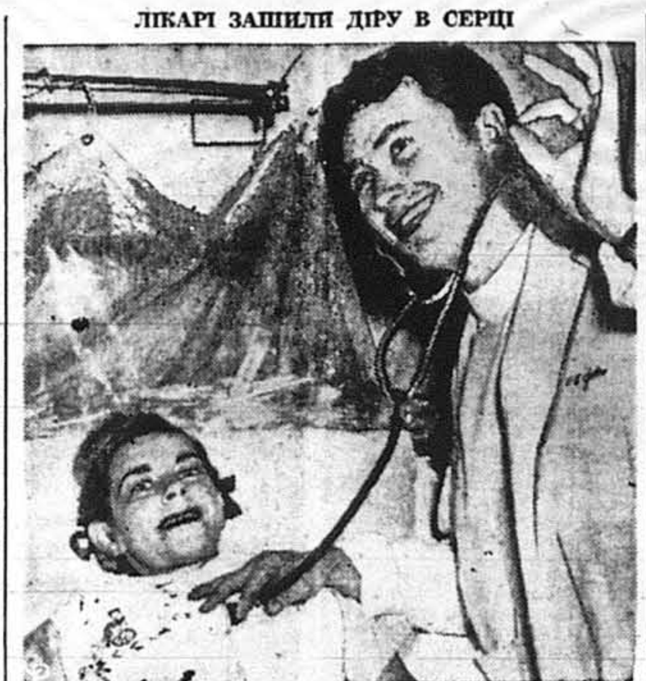
Після обіду, цього ж дня, відбулися покази пластунської вправности у мандрованні землями України, під час яких пластуни і пластунки відбували свої зайняття на площі, переформованій у велику мапу України. На терені окремих земель України вони будували замки, вежі, доми та виводили покази народного побуту і звичаїв. В рямках Зустрічі була влаштована спеціяльна виставка українського мистецтва і побуту, експонати для якої приготовили пластунки.

Згідно з інформаціями в Зустрічі взяло участь понад 1200 пластунок і пластунів, в тому числі 550 юначок і старших пластунок, 340 юнаків і старших пластунів, 220 сеньйорів і коло 100 членів командного і організаційного апарату. Під час Зустрічі функціонувала під проводом Ст. Гели пластова пошта, посилки франковано, крім державних, також спеціяльною пластовою маркою, виданою з нагоди Ювілейної Зустрічі. Вся Зустріч, що відбулась на прилеглій до озера Онтаріо величезній „Пластовій Січі", мала справді імпозантний вигляд.

• MISCELLANEOUS •

CARVEL ICECREAM STAND
$50,000--річний прибуток. Умова найму на 15 років, місячне комірне $300.—Ціна $35,000.—готівка $15,000.—5½ відчинено.
SANDWICH-DELICATESSEN
Тижневий прибуток $1,800. — тижневий чистий дохід $500. Ціна $30,000. — Готівка $20,000. — надається для двох спільників. Місячне комірне $85.00. Умова найму на 8 років.
HOTEL
Гарний готель, 20 кімнат. Дорога 9 і 199 недалеко до Red Hook, N. Y. Річний прибуток $60,000. — Кімнати постійно винаймлені. Велика їдальня й інші вигоди. Велика площа — досить місця для авт. Ціна $125,000. — Готівка 29%.
Добра нагода для гарного підприємства і великого зарібку.
MOTEL
10 приміщень і 3 гарні кімнати для власника. За нинішніми вимогами найкраще устаткування. 10% чистого прибутку від вартости посілости. Ціна $40,000. — 50% готівка. Велика нагода для доброго підприємства, скорий зворот вложеного капіталу і добрий заробіток.
Інформації уділяє:
CHARLES SCHELLIG
BROKER
Barton's Motel, Route 199
Red Hook, N. Y.

ЛІКАРІ ЗАШИЛИ ДІРУ В СЕРЦІ

Лікар контролює серце пані Лоретти Корус після того, як 7 лікарів під час операції зашивали „порожнину" в її серці впродовж 32-ох мінут в одному з шпиталів в Шикаго.

Ціни на фармерські продукти зросли на 1.23 відсотка

Вашинґтон. — Департамент рільництва повідомив, що ціни на фармерські продукти від 16-го червня до 15-го липня цього року збільшилися на 1.23 відсотка. Збільшення спричинене подорожчанням тваринного м'яса, молочних продуктів, курятини і яєць. Ціни на свіжі овочі, сіно і зернові корми для худоби зменшилися в тому місяці. Індекс цін на харчі в місяці липні був на 1,64 відсотка більший в порівнянні з липнем минулого року, але він був ще на 22.5 відсотка менший від лютого 1951-го року, коли ціни на харчі стояли на найвижчому рівні під час війни в Кореї. В останньому місяці ціни на товари і працю, яких потребують фармери для своєї продукції і життя своєї родини, зменшилися тільки на одну третю одного відсотка. Одночасно департамент рільництва повідомляє, що в році, який закінчився 30-го червня ц. р., ЗДА продали харчів закордоном на суму 4,700,000,000 долярів,, це значить на 16 відсотків більше, як в попередньому році (4,100,000,000 долярів).

Американці заощадили в першій чверті цього року майже 6 більйонів

Вашинґтон. — Забезпеченева Біржова Комісія повідомляє, що в першій чверті цього року мешканці ЗДА заощадили 5,900,000,000 долярів. Це найвища сума заощаджених грошей впродовж трьохмісяців від закінчення світової війни (в 1945 р.). Ця комісія враховує до „чистої ощадности" і ті зміни, які заходять в заборгованості американського населення. В першій чверті цього року вможливлена була рекордово висока сума ощадностей тому, що американці в тому часі не збільшували своєї заборгованости, головним чином не збільшували довгів на купно реальности (морґеджі) та не виплачували фінансових залеглостей. Дійсна „пливка ощадність" в тому часі (вклади до банків, купно уділів і вартісних паперів) становила 4,800,000,000 долярів, в першій чверті 1956-го року вона виносила 4,400,000 долярів.

Вилсон наказує щадити командам збройних сил

Вашингтон. — Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон видав наказ командам армії, фльоти і летунства, щоб якнайбільше щадили в адміністраційних видатках в перших шістьох місяцях того фінансового року, який почався 1-го липня ц. р. Він рекомендує, щоб всі три роди збройних сил видавали менше на адміністраційні цілі, ніж це пропонує Конґрес. Під адміністраційними видатками розуміється такі фонди, як гроші видавані на малювання бараків, направлювання літаків, купування канцелярійного паперу і т. п. Якщо накази Вилсона будуть в цілості здійснені, то збройні сили зможуть заощадити коло 500,000,000 долярів. Пентаґон повідомляє, що кожний рід збройних сил дістав докладні інструкції, в яких пунктах він повинен щадити. На початку цього місяця Вилсон заявив був, що департамент оборони зменшить свої видатки на 142 мільйони в порівнянні з тією сумою, яку призначив для нього Сенат.

● **Австралійський прем'єр** Роберт Дж. Мензіс, вертаючись до Австралії з нарад представників англійського комонвелту з Лондону, прибув до Ню Йорку. Дальший його маршрут: Оттава в Канаді, Сан Франсіско і Австралія.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Від. 367, відбудуться в неділю 11 серпня в церковній залі у 1:30 по пол. Повідомляємо членів, що цей місяць відзначений до збірки по 1 доляра за пікнік. Обов'язково члени повинні старатися придбувати нових членів до Союзу і до Т-ва. Довгуючі члени будуть подані до суспенди. — К. Маньківський, пр.; І. Джюба, кас.; В. Попович, секр.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ 194 ВІДДІЛУ У.Н.С.

Подається до відома всім членам, що з огляду на зміну адреси помешкання, побір вкладок за асекурацію відбуватиметься на будуче у домівці „Самопоміч" при 68 Е. 7 вул. в Ню Йорку кожної суботи в год. від 2—5 по пол. В той день будеться полагоджувати всі союзові справи. Одночасно повідомляється, що для вигоди членів, можна вплачувати вкладки на рахунок відділу у Кредитівці в годинах урядування згаданої Кредитівки. Всіх тих членів, що посилали досі свої вкладки чеками або Моней Ордером, проситься посилати на будуче на адресу: Wasyl Nykyforuk, 35-43 72nd St., Jackson Heights, N. Y. — В. Никифорук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", Відд. 324, повідомляє членів, що звичайні місячні збори відбудуться 10 серпня о год. 7-ій вечора. Просимо всіх членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — А. Горохівський, предс.; І. Струк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 334, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 11-го серпня в залі Нар. Дому. Проситься всіх членів вирівняти місячні вкладки і підняти чеки дивіденди. Вписуйте своїх дітей до У. Н. Союзу, бо в Союзі ліпші привілеї як в інших асекураціях. — Н. Задорецький, предс.; Стефанія Боганек, секр.-кас.; Гр. Демкович, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, відбудуться 10 серпня 1957, о год. 7. веч. — М. Юров, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Б-во св. о. Николая, Відд. 369, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 11 серпня, о год. 4-ій по пол., в церковній залі. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Уряд.

ТОМАСТОН, КОНН. — Т-во „Українська Січ", Відд. 421, повідомляє, що місячні сходини відбудуться дня 10. серпня о год. 8. веч. в укр. залі. — П. Москалюк, предс.; Ф. Сояк, фін. секр.; Ю. Береза, секр.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ЗБІРНИК ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
„ЛИСТОЧКИ И ПЛАТОЧКИ"
обіймає осінні й зимові віршики й оповідання.
Упорядкувала
МАРІЯ ЮРКЕВИЧ.
Ціна 40 центів.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

• REAL ESTATE •

JAMAICA HILL, L. I.
2-род. відокремлений дім. $100 доходу. Кожний апартамент 2 спальні, Модерна кухня, голливуд. спальні, патіо, гараж на 2 авта, олив. огрівання. Багато особливостей, близько сабвею. Ціна $22,500.
159-11 84th Drive
OL 8-4260

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ГРОСЕРІЯ
ярини, м'ясива з (2) 3-кімн. апартаментами нагорі. Оливне огрівання. Продається з уваги на недугу.
Staten Island, N. Y.
GI 2-9767 or GI 7-9719

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

• MISCELLANEOUS •

FIAT
HOUSER BUICK Inc.
Authorized BUICK-FIAT Dealer
218-25 HEMPSTEAD AVE.
HO 5-0909 Queens Village, L.I.

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почуєтесь ліпше

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н.
„J. M. L. Herb Compound #6"
а вже завтра почуються ліпше.
Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.
Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити свойому приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

ВЕЛИКА НОВИНА
Для тих, що терплять на
ГЕМОРОЇДИ
Заспокоєння болів без операції

Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками. Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї, треба вкинути до мидниці з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити ще маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці коверти Ваше ім'я й адресу (друком!) Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

• РОЗШУКИ •

Пошукую **Николу ЗАКРИШКА,** при кінці 2-ої світ. війни був в Німеччині на Баварії. Походив зі с. Вівся, пов. Бережани. Хто знає про нього, або він сам, хай голоситься на адресу: **МАРІЯ ЗАРЛЄВИЧ, 311 Bond St., Elizabeth, N. J., U.S.A.**

Пошукую **НАСТЮ КУХТУ І-ВАНИЛОВУ,** походить з села Нивиці, пов. Радехів, 1918 р. вийшла замуж за англійця Гамсон в Ню Йорку. Маю листа від її сестри Михаліни. Прошу повідомити, моя адреса:
WM. FEDEN
557 Lowell Ave.,
Kansas City 1, Kans.

Розшукую двоюрідних братів: **Богуна Василя Афанасієвича** та **Богуна Івана Антоновича,** родом з Чигиринщини. Розшукує **Андрій Давидович Шмігель.** Писати на адресу:
A. SCHMIHOL
Wuppertal-Oberbarmen,
Postlagernd, W. Germany

• РІЗНЕ •

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку
Телеф.: GR 3-3550
Правдивий свіжий
ГІРСЬКИЙ МЕД

• MISCELLANEOUS •

Під увагу мешканцям
НЮ ДЖЕРЗІ !
ПОСИЛАЙТЕ
своїм Рідним і Близьким
ШКІРУ ДО ЕВРОПИ
НА ЧОБОТИ і ОБУВУ.
Продаємо шкіру телячу, юхт Vicikid й ін. Також шкіра на золі. Найліпша якість. Приймаємо поштові замовлення.
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
184-86 Monroe Street
Passaic, N. J.
Tel.: PR 7-5037

ШТУЧНІ ЗУБИ
з більшою вигодою.
Ось добрий спосіб позбутися клопоту, коли рухаються зубні плитки. FASTEETH, випробуваний порошок, коли посипати ним долішні і горішні плитки, держить їх сильно, так що Ви будете почуватися свобідно. Не залишає смаку гуми чи пасти. Є алькалічний (неквасотний). Не виділяє квасу. Усуває „запах плитки" (зубний видих). Купіть сьогодні FASTEETH в кожній аптеці.
№ F. 7

ВІЛЯМ КОВАЛЬЧИК
Погребник
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і в ночі:
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y.
YO 9-7272

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

КОБЗАР
В 4-ох ТОМАХ
Видання УВАН — Інститут Шевченкознавства.
Повне видання всіх творів Тараса Шевченка з цінними біографічними і літер.-критичними статтями відомого Шевченкознавця проф. Л. Білецького.
Люксусове видання на першорядній книжковім папері з репродукціями в барвах і одному кольорі малярських творів Т. Шевченка. — Всіх ілюстрацій 50.
Кожний том оправлений у мист. твердих обкладинках.
● Всі чотири томи обіймають поверх 2,000 сторінок.
Ціна за всі чотири томи $25.00
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

▶ ПОТРІБНЕ ШКОЛАМ!
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

Назва	Ціна
Буквар — „Свою Україну Любіть", К. Вагилевича	2.00
Мово Рідна — Буквар, І. Корицького	2.00
Українська мова — В. Романенчук ч. І.	.85
Українська мова — Б. Романенчук ч. ІІ	1.00
Наголос — П. Ковалів	.75
Географія України — М. Дольницький	1.50
Україна — Земля моїх батьків — Ю. Сірий	1.25
Українська Читанка для ІІІ р. навчання укр. мови Б. Романенчук	1.50
Українська читанка для ІІ кл. навчання укр. мови Промені — Читанка з українознавства для V і VI кл. — В. Радзикевич — К. Кисілевський	2.50
Золоті ворота — Читанка для української молоді — М. Овчаренко	2.50
Граматика української мови для школи й самонавчання — К. Кисілевський	.75
Українська мова для ІІ кл. — П. Миролюбний	.75
Українознавство в школі — програма й дидактика — К. Кисілевський	1.00
Історія української літератури — В. Радзикевич	1.50
Історія укр. літератури — ІІ том	1.50
Історія укр. літератури ІІІ том	1.50
Малий катехизм — о. І. Рудович	.60
Граматика української мови — О. Панейко	2.00
IV Читанка — Матвійчука	.75
Коротка історія України — І. К.	.15

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ECONOMY Українська Ювелірна Крамниця
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City, Tel.: GRamercy 5-7430
ПЛАТИМО $20.00 за Ваш старий годинник, без огляду, в якому стані, при ЗАКУПІ годинника BENRUS.
Прим.: Автоматичний, водонепроникливий, 17 каменів годинник — ціна $49.95
Ваш годинник 20.00
Остаточна ціна $29.95

НОВИНКИ З КНИЖОК І ПЛАТІВОК В СУРМІ

Назва	Ціна
Поведілок Микола: ВІТАМІНИ, гумористичні образки по той і по цей бік океану. Ілюст.	$2.00
Чапленко Василь: ЗОЙК та інші оповідання	1.50
Смолій Іван: МАНЕКІНИ, новелі	1.50
Килимник С. Проф.: УКРАЇНСЬКИЙ РІК у народних звичаях в історичному освітленні	1.00
Шумовський Ю. Ф.: ПІД ГАРЯЧИМ СОНЦЕМ АФРИКИ	1.50
Мирний Панас: ХІБА РЕВУТЬ ВОЛИ ЯК ЯСЛА ПОВНІ	2.00
Мирний Панас, повне видання в 5 томах	12.50
Міцкевич Адам в 2 томах ПАН ТАДЕУШ включно перевід Рильського	3.00
Саластіон Іван: АНГЛЬО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК 75,000 слів в твердій оправі	4.00
Корицький І.: МОВО РІДНА, Буквар-Читанка (нове)	2.00
БІБЛІЯ в Укр. Мові, нове видання 1957 року	3.00

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ:

Назва	Ціна
ТРИ — 12-цалеві довго граючі платівки з українськими піснями і танцями, разом мають 48 пісень і танців (як 24 платівки)	10.00

На бажання висилаємо каталог найновіших книжок, платівок або нотів до співу або гри.
SURMA, 11 EAST 7th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3909. В таких ся мих відносинах.

Інші бестії, також натрапи-ли на палі і, збившися до купи, затрубіли в агонії.

Тарзан сміявся. Тепер можна буде битися на рівних умовинах...

Але він не врахував знахуря, який трясся з гніву, замишляючи зло.